

Gdy twoje dziecko potrzebuje specjalnej opieki

Prawdą jest, że nie ma dwojga takich samych dzieci. Zdecydowana większość różnic, które między nimi występują nie stanowi powodu do zmartwień, ale w niektórych przypadkach różnice te mogą być sygnałem, że dziecko potrzebuje specjalnej opieki. Zgodnie z opinią fachowców im wcześniej ułomność dziecka zostanie zauważona i zidentyfikowana, tym większe szanse na pomoc. Na temat dzieci opóźnionych w rozwoju oraz o różnych rodzajach terapii rozmawiam z rehabilitantką z Kliniki MedCare Beatą Kabbani.

L.J. Pracujesz w Ośrodku Rehabilitacyjnym w Glenview, który oferuje zabiegi dla dzieci i dla dorosłych. Czym zajmuje się MedCare, jakie rodzaje terapii oferuje?

B.K. Specjalizujemy się w złożonych problemach rozwoju i niedorozwoju, schorzeniach neurologicznych i powypadkowych.

L.J. **O (Terapii Rozwojowej Developmental Therapy)** oraz o zagadnieniach stymulacji rozwojowej pisałam już w poprzednich numerach porozmawiajmy zatem o **Terapii Sensomotorycznej (Sensory Integration Therapy)**, która ma za zadanie zintegrowanie wszystkich zmysłów. Na czym to polega?

B.K. Ze schorzeniem tym mamy do czynienia wtedy, gdy mózg dziecka nie przetwarza we właściwy sposób informacji przekazanych przez zmysły. W pewnych przypadkach ma to wpływ na koordynację, zachowanie dziecka, emocje, a także na system uczenia się. Dzieci z tą dolegliwością mogą być nadpobudliwe, bardzo uwrażliwione na zapach, dźwięk lub niespodziewany dotyk, mają trudności z przystosowaniem się do nowej sytuacji, ruchy ich są nieskoordynowane.

L.J. Miałam okazję obserwować dzieci nadpobudliwe, takie, które to nie mogą usiedzieć ani chwili na miejscu, charakterystyczne są u nich ruchy manipulacyjne jak skubanie, drapanie czy ciągłe zmiany pozycji. Zwykle nie kończą rozpoczętego zadania lub wykonują je niestarannie.

Mają problemy ze skupieniem uwagi, gdyż bardzo żywy odruch orientacyjny utrudnia im koncentrację na jednym zadaniu, każdy nowy bodziec jakby odrywał je od rozpoczętej czynności.

Zdecydowanie wymagają one specjalnej opieki, jakiego rodzaju terapia jest wskazana dla dzieci z tym schorzeniem?

B. Prawidłowa terapia polega na ćwiczeniach, których celem jest koordynacja wszystkich zmysłów, odbywają się one w klinice, przy użyciu specyficznych przyrządów i pod opieką doświadczonych terapeutów. Naszym małym pacjentom oferujemy cały zestaw zabiegów, które dobieramy bardzo indywidualnie, w zależności od potrzeb.

L.J. Chciałabym dodać, że nadpobudliwe dzieci często określa się jako „niegrzeczne”, a karanie i wszelkiego rodzaju groźby powodują nasilenie nadpobudliwości. Toteż aby opanować nadmierną aktywność dziecka i pomóc mu w wyładowaniu nagromadzonej energii należy wykazać wiele spokoju i konsekwencji w postępowaniu.

Koordynacja Ruchowa (Occupational Therapy) stanowi bardzo złożoną zdolność biomotoryczną, powiązaną blisko z szybkością, siłą, wytrzymałością i zręcznością. Obserwowałam dzieci podczas tańca, których ruchy były sztywne i napięte.

Moim zdaniem poziom koordynacji danego dziecka odzwierciedla zdolność do wykonywania ruchów o różnym stopniu trudności w sposób szybki, z dużą precyzją i wydajnością.

Jak to dzieje, że nie wszyscy mamy tego rodzaju zdolności?

B.K. Podstawa fizjologiczna koordynacji leży w synchronizacji procesów Nerwowych Centralnego Systemu Nerwowego. Jedną z głównych jego funkcji jest wybór i wykonanie szybkiej i dokładnej odpowiedzi na bodźce przekazywane ścieżką nerwową. Należy pamiętać, że cecha koordynacji jest zdolnością naturalną i dziedziczną. Dzieci, które nie są obdarzone wrodzoną dobrą koordynacją nabywają ją powoli, na drodze systematycznych ćwiczeń, te zaś u których występują problemy z koordynacją kierowane są na terapię.

L.J. Co jest zasadniczym celem terapii?

B.K. Jest to terapia dotycząca dotyku i odczuwania.

Poprzez dobór odpowiednich ćwiczeń w zakresie transmitowania sygnałów, badania koncentracji, manipulowania obiektami terapeuta koncentruje się na rozwoju i wykształceniu zdolności ruchowych, które pozwolą dziecku funkcjonować w normalnych warunkach. Mam na myśli również ćwiczenia poprawiające zdolności manualne dziecka. Polepszenie percepcji wzrokowej, zwiększenie siły i zręczności u dziecka to typowe elementy składające się na terapię ruchową, a ćwiczenia, których celem jest zsynchronizowanie wszystkich zmysłów pozwalają na osiągnięcie lepszych wyników w koncentracji, procesie uczenia, koordynacji ruchowej i zachowaniu.

L.J. Patologia mowy i języka (Speech – Language Pathology)

Oczywistym wydaje się fakt, że świat dźwięków jest bramą do zdobywania informacji o świecie. Dziecko uczy się poznawania świata w oparciu o jego akustyczne cechy, uczy się również wykorzystywania dźwięków

do komunikowania się z otoczeniem. Kształtowanie się mowy u dziecka przypada na pierwsze sześć lat życia, ale jej najintensywniejszy rozwój występuje od drugiego do trzeciego roku .

Oceniając rozwój mowy dziecka, bierzemy pod uwagę zarówno zdolność percepcji dźwięków mowy, jak i umiejętność mówienia.

Na początku drugiego roku życia, dziecko rozwija zdolność kojarzenia usłyszanego pojęcia z określonym przedmiotem lub czynnością, która jest w zasięgu jego wzroku. Wszyscy zapewne znamy takie sytuacje, kiedy uszczęśliwiona mama trzymając dziecko na kolanach mówi :” Pokaż gdzie jest oczko, nosek, mama, tata” a dziecko wskazuje rączką lub wzrokiem to, o co się je prosi. Dziecko w tym czasie czyni znaczne postępy w zakresie rozumienia wypowiedzi otoczenia, wzbogaca także możliwość użycia większej liczby słów. Słyszące dziecko w ciągu tego okresu opanowuje około 300 wyrazów, są to głównie rzeczowniki i czasowniki.

Co się dzieje u dzieci z uszkodzonym narządem słuchu?

B.K. Przede wszystkim należy pamiętać, że każde dziecko ma indywidualne tempo rozwoju. Jakkolwiek zdrowy dwulatek jest w stanie odpowiedzieć na proste pytanie : co to jest?, spełnić polecenie w stylu schowaj zabawki, czy samodzielnie szukać źródła interesującego go dźwięku. U dzieci ze znacznym uszkodzeniem narządu słuchu okres wyrazu (ponieważ dziecko zaczyna mówić używając wyrazów a nie zdań) pojawia się ze znacznym opóźnieniem. Czas trwania tego okresu przeciąga się na wiek przedszkolny, a nierzadko również szkolny. U dziecka z wadą słuchu, które nie odbiera dźwięków mowy, nie rozwija się połączenie wzrokowo-słuchowe, a zatem nie może rozwinać się swobodnie i naturalnie rozumienie wyrazu.

W konsekwencji, bez zastosowania specjalnych metod nie pojawiają się pierwsze słowa.

L.J. W okresie od trzech do sześciu lat doskonalili się sprawność językowa, w tym wieku normalne dziecko prowadzi rozmowy, posługuje się rozbudowanymi wypowiedziami, chociaż reguły budowania zdań nie są jeszcze w pełni utrwalone. Zwykle dzieci zadają mnóstwo pytań: o nazwę, przyczynę, skutek. U progu nauki szkolnej zdrowe dziecko posiada już bogate umiejętności językowego komunikowania się. Kolejnym ważnym krokiem w rozwoju percepcji słuchowej dźwięków mowy jest zdolność analizy i syntezy głoskowej wyrazu, co warunkuje nabycie późniejszej umiejętności czytania i pisanie.

Jak z problemem tym radzą sobie dzieci z uszkodzonym narządem słuchu?

B.K. Słuchanie i mówienie jest dla dziecka z uszkodzonym narządem słuchu pracą szalenie trudną do wykonania.

Jest to umiejętność, której w celowy sposób musi się nauczyć i którą musi przez wiele lat doskonalić. Osiągnięcie poziomu i języka charakterystycznego dla słyszących rówieśników,

jest możliwe przy zachowaniu określonych warunków, lecz prawie zawsze stanowi wyzwanie dla specjalistów, czyli logopedów, rodziców i samego dziecka.

L.J. Jest to temat zarówno ciekawy jak i bardzo rozległy. Jakiego typu terapię stosuje się w klinice MedCare?

B.K. Zajmujemy się zaburzeniami i opóźnieniami zarówno w mowie jak i w języku, rozwojem artykulacji i wymowy, trudnościami w połykaniu, kontrolą oddechu, rozszczepieniem podniebienia. Nasi logopedzi opracowali cały szereg metod, a właściwie systemów komunikacyjnych, odpowiednich do poszczególnych schorzeń, składających się z symboli, obrazów, urządzeń elektronicznych itp.

L.J. **Fizykoterapia (Physical Therapy)**

Celem jej jest pomoc dziecku w normalnym funkcjonowaniu, w przystosowaniu do środowiska poprzez zabiegi terapeutyczne wyrabiające u dziecka zdolność utrzymania równowagi, właściwej koordynacji ruchowej oraz siły.

Jakiego rodzaju zabiegi są wskazane dla dzieci z fizycznymi ułomnościami?

B.K. Zajmujemy się wadami wrodzonymi, porażeniami mózgu, urazami powypadkowymi oraz schorzeniami ortopedycznymi. Zespół terapeutów przy użyciu specjalnych technik oferuje szereg zabiegów i ćwiczeń jak trening w chodzeniu, pobudzanie stawów, stymulacja elektryczna, ćwiczenia mające na celu zwiększenie odporności dróg oddechowych, masaż dla niemowląt i wiele innych. Nasi profesjonalni i doświadczeni terapeuci prowadzi również konsultacje a nawet treningi dla rodziców, którzy z kliniką współpracują.

L.J. Mówiąc o rodzicach, wielu z nich jest bardzo zaniepokojona obniżającą się sprawnością ruchową ich dzieci przesiadających godzinami przed telewizorem lub przed komputerem. Lekarze natomiast biją na alarm obserwując narastającą ilość wad postawy u dzieci. Jak tym dzieciom pomóc?

B.K. Najważniejszy jest ruch, ale ruch zorganizowany i celowy.

L.J. Proponowałabym formę niezwykle skuteczną a zarazem atrakcyjną jaką jest taniec. Przy okazji doskonałej zabawy następuje przecież wzmocnienie mięśni i rozwija się koordynacja ruchowa.

B.K.

Znaczenie tańca w korygowaniu wad postawy jest bezsporne.

Poruszyliśmy zagadnienie **Terapii Muzycznej (Music Therapy)**

która używa muzyki do propagowania terapii ruchowej.

L.J. Ważna jest przy tym zasada łączenia przyjemnego z pożytecznym. Atrakcyjność zajęć przyczynia się do dobrego samopoczucia dziecka, staje się dla niego rozrywką, dając przy tym sposób zaspokajania naturalnej ruchliwości.

Czy chciałabyś coś powiedzieć do naszych czytelników?

B.K. Jeśli Państwo macie jakieś pytania odnośnie rozwoju swoich dzieci i jeśli uważacie, że potrzebują one terapii proszę telefonujcie do kliniki celem wykonania odpowiednich testów **847-724-7600 ext.14**

Nasi rehabilitanci mówią po polsku. MedCare akceptuje większość ubezpieczeń PPO, a także kilku HMO, honoruje Medicare oraz wchodzi w skład Illinois Early Intervention Program. Dla tych wszystkich, którzy nie mogą przyjechać do kliniki oferujemy zabiegi w domu pacjenta. Serdecznie zapraszamy.

L.J. Dziękuję za rozmowę

Lidia Jachimowicz